

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістри)
Кафедра	Теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	2

ХУДОЖНІ ТЕОРІЇ ХХ СТОЛІТТЯ

Викладач	Корнев Андрій Юрійович, ст. викладач, кандидат мистецтвознавства (лекції і семінари)
E-mail	homekornev66@gmail.com
Заняття	<u>Семестр 2-й, 1-й рік навчання</u> Дистанційне навчання (онлайн у Zoom та/або skype)
Адреса	к. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на електронну пошту викладача. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години, у разі дистанційного навчання – через Zoom чи Телеграм.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Білик А., Думасенко С. Мистецтвознавство ХХ ст. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017.

Гернчанівська. Культура в парадигмах ХХ-ХХІ ст. Київ: НАКККіМ 2017.

Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час занять, або за проханням здобувачів освіти після закінчення семінарського заняття, а також в процесі інтернет-листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Писемні приналежності. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань (Microsoft Word).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Художні теорії ХХ ст.» є формування у здобувачів освіти корпусу знань, що дозволять їм орієнтуватися в нових поглядах на мистецтвознавчу науку ХХ століття на основі тих концепцій, що з'явилися в українському та зарубіжному художніх процесах минулого століття та суттєво вплинули на сучасний стан візуальних студій.

Основним завданням дисципліни є закладення фундаменту та систематизація інформації щодо базового блоку художніх теорій означеного періоду, що розвине не лише аналітичні навички, але і поглибить здатність інтерпретувати твори мистецтва, використовуючи ці знання і у власних мистецьких проектах.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Дисципліна «Художні теорії ХХ ст.» забезпечує низку компетентностей, відповідно до спеціалізації 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Загальні (базові компетентності):

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно асоціативну мову при створенні художнього образу.

ФК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ФК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

На підставі набутих компетентностей здобувач освіти має демонструвати наступні знання та навички:

ПРН 1 Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН 4 Представляти 8 формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН 10 Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культури- мистецьких процесів.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу спрямована на вивчення процесів становлення і розвитку мистецтвознавчої думки, проблематики та основних напрямків мистецько-теоретичної діяльності. Дисципліна «Художні теорії ХХ ст.» вивчається у весняному семестрі здобувачами освіти 1-го року навчання за магістерською програмою зі спеціальності: «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація». Інформативний зміст навчальної дисципліни складається з одного змістовного модуля та двох тем. На вивчення дисципліни у весняному семестрі відводиться 20 годин (8 годин лекційних, 12 годин семінарських), підсумковим контролем є іспит.

Змістовний модуль 1. Роль основних філософсько-художніх теорій ХХ ст. у формуванні нових підходів у мистецтвознавстві.

1.1. Структуралізм та постструктуралізм.

1.2. Деконструктивізм.

Змістовний модуль 2. Вплив історичних наративів на формування підходів до дослідження сучасного мистецтва.

2.1. Деколоніальний дискурс в дослідженнях мистецтва.

2.2. Історіографічний поворот та архівний імпульс в мистецтві.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Самостійна робота здобувачів спрямована на виконання семінарських завдань та закріплення лекційних тем.

Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка до лекційних і семінарських тем. Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожну тему дисципліни (робота на лекціях, семінар, контрольна).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є підсумковий іспит. Проте, враховуючи переважну більшість годин, відведена на семінарські заняття, здобувачам освіти надається можливість набрати максимальний підсумковий бал протягом курсу. Для цього необхідно бути присутнім на всіх заняттях, як лекційних, так і семінарських, працювати над отриманими завданнями, кожного разу отримуючи відповідні бали, які у фіналі підсумовуються.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам освіти, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на відповіді на ключові питання у призначені викладачем консультаційні години (за домовленістю).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх доповідях, письмових завданнях, при складанні іспиту. Жодні форми порушення

академічної доброчесності не толеруються. Порушення правил академічної доброчесності суттєво впливає на підсумкові бали пройденого курсу.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	Лекція	Структуралізм та постструктуралізм	2	-	Усно
1	Семінар	Структуралізм та постструктуралізм	4	Робота з наданими матеріалами і текстами	Усно й письмово
2	Лекція	Деконструктивізм.	2		Усно
2	Семінар	Деконструктивізм.	2	Робота з наданими матеріалами і текстами	Усно
3	Лекція	Деколоніальний дискурс в дослідженнях мистецтва	2		Усно
3	Семінар	Деколоніальний дискурс в дослідженнях мистецтва	2	Робота з наданими матеріалами і текстами	Усно
5	Лекція	Історіографічний поворот та архівний імпульс в мистецтві	2		Усно
5	Семінар	Історіографічний поворот та архівний імпульс в мистецтві	4	Робота з наданими матеріалами і текстами	Усно й письмово
Іспит					

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Співбесіда та індивідуальна роботи	40
2	Співбесіда та індивідуальна робота	40
	Іспит	20

	Усього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A	90-100	Здобувач освіти в повному обсязі опанував матеріал курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і фахово виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, продемонстрував здатність до пошуку нестандартних рішень поставлених задач.
B	80-89	Здобувач освіти опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Здобувач освіти в цілому добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні фактологічні недоліки.
D	64-74	Здобувач освіти не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність та запізнення з виконанням, відсутність творчого підходу тощо).
E	60-63	Здобувач освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
FX	35-59	Здобувач освіти не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, не відвідував заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань. У цьому випадку для отримання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна Perezдача.

F	1-34	Здобувач освіти не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав диференційного заліку. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берджер Дж. Продукування присутності. Що значення не може передати. Харків: IST Publishing, 2020.
2. Білик А., Думасенко С. Мистецтвознавство ХХ ст. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017.
3. Вернигора Н. Написання сучасної наукової статті: метод. рек. Київ : Білий Тигр, 2015.
4. Вишеславський Г., Сидор-Гібелінда О. Термінологія сучасного мистецтва. Київ : Terra Incognita. 2010.
5. Гернчанівська. Культура в парадигмах ХХ-ХХІ ст. Київ: НАКККіМ 2017.
6. Глосарій. *Минуле / Майбутнє / Мистецтво* <https://www.pastfutureart.org/glossary>.
7. Голубець О. Питання термінології в сучасній мистецькій освіті. *Мистецтвознавство України*. 2008. Вип. 9.
8. Гумбрехт Г. У. Продукування присутності. Що значення не може передати. Харків: IST Publishing, 2020.
9. Матоліч І. Соціальні та культурологічні засади українського мистецтвознавства кінця ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис..... канд. мистецтвознавства: 26.00.01; Держ. ВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2016.
10. Скринник-Миська Д. Методологічний дискурс у мистецтвознавстві: культурологічний аспект. *Народознавчі зошити* 2012. № 1.
11. Фостер Г. Повернення реального. Харків: IST Publishing, 2019.
12. Фуко М. Археологія знання. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003.
13. Фуко М. Наглядати й карати. Київ: Основи, 1998.
14. Яців Р. Методологічний інструментарій сучасного мистецтвознавства: від описовості до розкриття смислів. «*A...Z art*». 2009. № 1.
15. Kleinbauer, W. Eugene. *Modern Perspectives in Western Art History: An Anthology of 20th-Century Writings on the Visual Arts*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971.
16. Minor, Vernon Hyde. *Art History's History*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall; New York: Abrams, 1994.

17. Podro, Michael. *The Critical Historians of Art*. New Haven: Yale University Press, 1982.
18. *The Art of Art History: a Critical Anthology*. Donald Preziosi, ed. Oxford: Oxford University Press, 1998.